

Redovisning Trafiklotteriet 2016

Insatser för Barns trafiksäkerhet

NTF RAPPORT 2017:4

Redovisning av Insatser för barns
trafiksäkerhet, Trafiklotteriet

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	3
3	Syfte	3
4	Metod	3
5	Finansiering	3
6	Resultat	3
7	Uppföljning	5
8	Diskussion	5

1. Sammanfattning

Under hösten 2016 har NTF-förbunden genomfört aktiviteter för barns trafiksäkerhet, med fokus på aktiviteter kring reflexer och mörker samt verktyget #Min skolväg. Sammanlagt har aktiviteterna nåtts av cirka 1500 barn, tillsammans med sina föräldrar och/eller skolpersonal. Utöver detta har ytterligare 3000 barn och vuxna fått information på olika sätt om trafiksäkerhet. Totalt har cirka 2500 reflexer har delats ut.

2. Inledning

Trafiklotteriet startades 2009 och ägs av NTF. Överskottet går till NTF:s arbete för en ökad trafiksäkerhet i Sverige. 2016 var första året som Trafiklotteriet gick så pass mycket i vinst, så att NTF beslöt att erbjuda NTF-förbunden ekonomiskt stöd till riktade insatser för barns trafiksäkerhet.

3. Syfte

Bidra till att öka barns trafiksäkerhet.

4. Metod

NTF erbjuder finansiering till varje NTF-förbund för att genomföra aktiviteter under hösten 2016. Aktiviteterna ska vända sig till barn och vara kopplad till verktyget och tävlingen "Min skolväg" samt handla om synbarhet i trafiken. Som stöd till aktiviteterna tar NTF fram en reflex, som NTF-förbunden kan beställa till självkostnadspris.

5. Finansiering

Från Trafiklotteriets överskott finansierar NTF aktiviteter till barns trafiksäkerhet via NTF:s länsförbund. Varje länsförbund som genomför i förväg godkända aktiviteter kan totalt fakturera 30 000, vilket totalt kan uppgå till 420 000 kronor.

6. Resultat

Erbjudande

Generalsekreteraren erbjöd samtliga NTF-förbund att inkomma med förslag på aktivitet för barns trafiksäkerhet. Aktiviteterna skulle företrädesvis genomföras under hösten 2016, en eller flera skulle vara kopplad till "Min skolväg" och minst en aktivitet skulle handla om synbarhet i trafiken. Aktiviteterna var tänkta att kunna användas vid marknadsföring av Trafiklotteriet, varför man ombads att gärna dokumentera aktiviteterna med fotografier.

Stödet skulle betalas ut efter att förbundet har redovisat vilka aktiviteter, till uppskattad kostnad, man avser att genomföra. Efter återkoppling så faktureras 10 000 kr och resterande 20 000 kr faktureras efter genomförda aktiviteter.

Förslag på aktiviteter

Förslag på aktiviteter inkom från elva av fjorton NTF-förbund (NTF Öst, NTF Västerbotten och NTF i Skåne bedömde att de saknade personella resurser för genomförande).

Det visade sig vara enklare att inkomma med praktiska förslag på mörkeraktiviteter än aktiviteter kring Min skolväg, aktiviteterna kring Min skolväg handlade i första hand om information snarare än praktik.

Resultat av aktiviteter

NTF Gävleborg, tillsammans med Bilkåren, genomförde mörkeraktiviteter för låg- och mellanstadiet i två skolor. Aktiviteten inleddes med information om #Min skolväg. Därefter gjordes en teoretisk genomgång om vikten av att ha en trafiksäkerhet beteende och avslutades med att barnen tillsammans med sina föräldrar fick med bil åka en 2 km lång slinga där barnen fick räkna oskyddade trafikanter med eller utan reflex. Alla deltagare fick en reflex. Totalt lockade aktiviteterna 60 barn och föräldrar.

NTF Jönköping inledde sina aktiviteter med en reflexmätning på två platser. Resultatet visade att ca 10% använde reflex.

Den första aktiviteten vände sig till elever i årskurs 5. Man möttes i ett bostadsområde i närheten av skolan och presenterade #Min skolväg samt påtalade viten av att använda reflexer. Därefter gick man tillsammans till skolan och stannade till vid olika trafikmiljöer i syfte att prata om hur man uppträder i trafiken, samtidigt fyllde man i sin skolväg i verktyget. Väl framme vid skolan genomfördes en reflexutdelning till övriga elever som inte kunde vara med vid morgonens aktivitet.

Den andra aktiviteten vände sig till barn i förskoleklass. Tillsammans med Civilförsvarsförbundets reflexclowner fick barnen reflexinformation. Passet

genomfördes genom ett stationssystem där barnen fick interagera med varandra och berätta om sina funderingar.

NTF Norrbotten deltog som prisutdelare och föreläsare vid en lokal cykeldag i Luleå, som var ett samarrangemang med många olika aktörer. Dagen lockade många barn och vuxna, cirka 2000 personer. Utöver detta genomfördes även reflexaktiviteter i 3 lång- och mellanstadieskolor i Norrbotten, cirka 60 barn och personal deltog.

NTF Västmanland har informerat tolv skolor i Hallstahammar och Köping om #Min skolväg. I samverkan med teatergruppen Trix har teatergruppen tagit upp vikten av att synas i mörker vid fyra föreställningar i Västerås. Cirka 400 barn nåddes och fick var sin reflex efter föreställningen. Under julmarknaden i Arboga har NTF i samverkan med FMK Arboga informerat om synbarhet och hur viktigt det är att använda reflexer. Cirka 800 reflexer delades ut till barn och ungdomar.

NTF Västernorrland har, tillsammans med Bilkåren, spridit information om #Min skolväg till två skolor, Sundsvalls trafiksäkerhetsråd och till trafiksäkerhetshandläggarna i kommunerna. I samverkan med Bilkåren har aktiviteter genomförts och 300 reflexer spridits.

NTF Värmland har besökt två skolor, en i Karlstad och en i Munkfors, totalt 80 elever i årskurs 2. Eleverna har delats in i mindre grupper där ena gruppen har fått gå på reflexjakt med hjälp av ficklampor och gömda reflexer. På vissa reflexer fanns en bokstav som till slut bildade meningen "Reflexer räddar liv". Den andra gruppen har fått se tre personer som gått iväg ca 125 meter bort, en med reflexväst och reflex, en med vita kläder och en med mörka kläder. En personbil sätter på halvljuset och barngruppen får tala om vem av de tre som syns och varför. Personen som syns, förstås den med reflexer, får stå kvar när de andra går mot barnen. När den vitklädde syns ropar hela barngruppen och personen stannar, till sist får den svartklädde gå mot barnen tills även den personen syns och stannar. Sen får barnen mäta hur långt bort de olika personerna stod när de syntes.

Utomhus aktiviteten avslutas med en intressant diskussion.

När båda grupperna provat båda aktiviteterna gick man in och ett avsnitt av Urs Gatsmart visades. Därefter fortsatte diskussionen om reflexer och mörker. Det hela avslutades med fika och reflexutdelning.

NTF Väst valde att möta elever och lärare på skolan Center för språkintröduktion i Göteborg, för att nå ensamkommande flyktingbarn. Dessa barn och ungdomar reser ofta långt för att komma till sin skola samtidigt som de inte har några föräldrar i närheten som kan hjälpa dem att välja en säker skolväg. De flesta har kanske inte haft säkra skolvägar i hemlandet och kan därför inte värdera vad en säker skolväg är. NTF presenterade #Minskolväg för rektor och lärare på skolan, cirka 30 personer. NTF genomförde även en lektion om trafiksäkerhet i 23 klasser, cirka 200 elever, med fokus på säker skolväg och reflexanvändning. Samtliga elever fick även en reflex.

NTF Dalarna erbjuder skolklasser i årskurs 2 en lektion där man pratar om trafiksäkerhet och tillsammans resonerar och diskuterar. Med hjälp av finansieringen från Trafiklotteriet kunde ytterligare sju skolor besökas, sammanlagt 12 klasser med totalt 265 elever och deras lärare.

NTF Fyrbodal genomförde en reflexkväll på en skola i Essunga kommun. 73 elever och föräldrar informerades om reflexer och #Min skolväg. Kvällen avslutades med ett "reflexrally". Familjerna fick åka en kort slinga med bil i mörker och observera figurer, både med och utan reflexer. Därefter fick alla varsin reflex.

Tillsammans med Nobina bjöds elever och föräldrar att delta i en kväll i NTF:s lokaler i Trollhättan. Alla hämtades med buss vid skolan. NTF informerade om reflexer och synbarhet samt om #Min skolväg och Nobina informerade om säkerhet i bussen. Alla fick var sin reflex. Kvällen avslutades med en reflexpromenad där elever och föräldrar fick gå en liten slinga och lysa sig fram med hjälp av ficklampor. Längs vägen hängde reflexer som man fick räkna. Vädret var tyvärr mycket dåligt så endast 20-talet elever och föräldrar kom.

NTF Sörmland erbjöd alla klasser i årskurs 4-6 i 4 kommuner att delta i reflexkampen, där alla som anmälde sig fick reflexer till eleverna. Tanken med reflexkampen är att läraren räknar hur många i klassen som har reflex, eleverna gör en aktivitet kring reflexer och därefter räknas reflexanvändningen igen. Tyvärr var det inte mer än 11 klasser som anmälde sig och 3 klasser som skickade in sina redovisningsprotokoll. Däremot var det ingen klass som skickade in sina aktivitetsbidrag som skulle ha bestått av en kort film vilket gjorde att ingen vinnare utsågs. Troligen skulle tävlingen gått bättre om den genomförts i oktober-november istället för januari och kanske var uppdraget att eleverna skulle göra en film för svårt.

NTF Skaraborg skulle ha besökt ett antal skolor och genomfört reflexaktiviteter, men tiden blev för knapp och inga aktiviteter hann genomföras.

7. Uppföljning

Som uppföljning fungerar denna rapport, samt förbundens respektive rapporter.

8. Diskussion

Inför 2017 vill NTF ta fram ett tydligare koncept kring insatserna. Denna första gång fick förbunden välja fritt vad man skulle göra för typ av aktiviteter, så länge de handlade om synbarhet å ena sidan och #Min skolväg å den andra. Många förbund har vana av att arbeta med reflex-aktiviteter, men eftersom #Min skolväg var ett nytt koncept hade mer förarbete och information behövts.

NTF har länge förordat mer trafik- och trafiksäkerhetsundervisning i skolan, men då inte enbart vid ett tillfälle utan mer kontinuerligt. För att inte NTF:s egna aktiviteter ska bli en sådan engångsföreteelse, bör detta slås samman i en större helhet, där t ex skolor kan erbjudas reflexer och ett NTF-besök om man innan har genomfört ett antal trafiksäkerhetslektioner samt en uppföljning efteråt. Kopplingen kan mycket väl göras till Trafiken i skolan, där vi under 2017 ska ta fram ett antal lektionsförslag.

Förbunden fick detta erbjudande under hösten och tanken var att aktiviteterna skulle genomföras samma halvår. Arbetsbelastningen är ofta hög under september, förutsättningen för att få till bra aktiviteter är därför större om mer planeringstid finns. Erbjudandet, tillsammans med ett färdigt koncept, bör därför finnas tillgängligt redan före sommaren. Det ger förbunden tillräckligt med planeringstid för att genomföra reflexaktiviteter under november, då många skolor efterfrågar detta. Det ger även en betydligt längre planeringstid för skolorna, något som NTF ofta märker i andra samarbeten med skolan.